

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.191/2016/3.

A tanács tagjai: Dr. Zanathy János
a tanács elnöke
Dr. Farkas Katalin
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes:

Az alperes: ONYF Nyugdíjfolyósító Igazgatósága

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
42.M.2269/2015/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 42.M.2269/2015/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárásban felmerült illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] Az alperes árvaellátást folyósított a felperes részére iskolai tanulmányok folytatása címén az 1997. november 6. napján elhunyt jogszerző szülő, ... jogán.
- [2] Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Nyugdíjfolyósító Igazgatósága a 2015. június 8. napján kelt ... törzsszámon folyósított és ... iktatószámú elsőfokú határozatával a felperes árvaellátását 2015. július 1-jei hatállyal megszüntette. A másodfokon eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Központja a 2015. július 7. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 55. § (1) bekezdésére hivatkozással.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes kereseti kérelmében kérte árvaellátásra való jogosultsága megállapítását a Tny. 55. § rendelkezései alapján. Hivatkozott a felperes arra, hogy időközben felvételt nyert a Nyugat-

Magyarországi Egyetem Rekreációs és Egészségfejlesztési Szakára, azonban igazolást még nem tudott csatolni. A felperes álláspontja szerint a társadalombiztosítási határozatok a Tny. 55. § (1)-(4) bekezdéseibe ütköztek.

- [4] Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte határozataiban foglalt jogi indokait fenntartva. Az alperes előadta, hogy a felperes részére nappali tagozatos iskolai tanulmányok folytatása címén folyósított árvaellátást a Szent Benedek Gimnázium Szakképző Iskola és Kollégium Balatonfüredi Széchényi Ferenc tagintézményének igazolása alapján. Az igazolásban az oktatási intézmény tanúsította, hogy a felperes a tanulmányait várhatóan 2015. június 30-án fejezi be. Az árvaellátás a Tny. 55. § (4) bekezdése alapján a tanulmányok befejezése hónapjának végéig jár. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nfo.) 39. § (3) bekezdése szerint a hallgatói jogviszonya a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján beiratkozással jön létre. A felperes a társadalombiztosítási határozatok meghozatalának időpontjában árvaellátásra jogosultságot megalapozó hallgatói tanulói jogviszonnyal nem rendelkezett, mivel a hallgatói jogviszonya fennállását a beiratkozást követően tudja csak igazolni.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével az alperes ... számú határozatát hatályon kívül helyezte az elsőfokú ... számú határozatra is kiterjedően és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság ítéletében idézte a Tny. 55. §-a rendelkezéseit, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdése és 339/A. §-a rendelkezéseit, amelyek figyelembe vételével megállapította, hogy az alperes határozata meghozatala során megsértette a Ket. 50. §-ában előírt tényállás felderítési kötelezettségét, mivel nem kereste meg a felsőoktatási információs rendszert a felperes hallgatói jogviszonyának igazolása érdekében, ezen igazolás beszerzése nélkül hozta meg határozatát.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a felperes keresetének elutasítását kérve a Tny. 55. § (4) bekezdése és a Pp. 339/A. §-a megsértését állítva. Alperes határozatában hivatkozott az első-, és a másodfokú társadalombiztosítási határozatokban, valamint a jogerős ítéletben foglaltakra, rögzítette, hogy az árvaellátást felperes részére iskolai tanulmányok folytatása címén az elhunyt jogszerző szülői jogán folyósította, az iskolai igazolás kiállításának időpontjában a közművelési intézmény nappali tagozatának 12. évfolyamos tanulója volt, mely tanulói jogviszony megszűnésének várható időpontjaként az iskola 2015. június 30. napját igazolta.
- [7] Az alperes érvelése szerint a Tny. 55. § (1) bekezdése értelmében, ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok folytatására, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig jár. Az alperes megkeresése alapján a közoktatási információs rendszer, illetve a felsőoktatási információs rendszer működtetője a tanulói hallgatói jogviszony létesítését hivatalból igazolja. Az Nfo. 39. § (3) bekezdése szerint a hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján a beiratkozással jön létre. A felperes tanulói jogviszonyának 2015. június 30. napján történt megszűnését követően további, árvaellátásra jogosító tanulmányai folytatását nem igazolta. Iratellenesen állapította meg a bíróság, hogy az egyetem által kiállított hallgatói jogviszony igazolás (2015. szeptember 9.) az alperes és a bíróság részére 2015. november 11-én rendelkezésre állt, és az alperes ezen igazolás beszerzése nélkül hozta meg határozatát. Az alperes az elsőfokú határozatát 2015. június 8. napján, míg a másodfokú hatóság döntését 2015. július 7. napján hozta meg, tehát nem állt rendelkezésére a

bíróság ítéletében hivatkozott igazolás. Az alperesnek nem volt kötelezettsége a tényállás tisztázás körében a felsőoktatás információs rendszer üzemeltetőjének megkeresése felperes hallgatói jogviszonya fennállása igazolására, mivel a 2015/2016. tanévre a határozatok meghozatala időpontjában még nem lehetett beiratkozni, azaz felperesnek ekkor még az árvaellátásra jogot adó hallgatói jogviszonya nem keletkezhetett. Hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes által utóbb igazolt levelező tagozatos felsőfokú tanulmányok folytatása nem jogosít árvaellátásra, ezért az alperes e körben történő új eljárásra kötelezése jogsértő.

- [8] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A felülvizsgálati kérelem megalapozott az alábbiak szerint.
- [10] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a bíróság olyan „bizonyíték”, tény alapján hozta meg határozatát, amely nem állt és nem is állhatott a közigazgatási szervek rendelkezésére határozataik meghozatala időpontjában. A bíróság iratellenesen állapította meg a tényállást, így téves következtetésre jutva hozta meg határozatát.
- [11] A Pp. 339. § (1) bekezdése szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.
- [12] A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor irányadó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.
- [13] A Pp. 339/A. § helyes értelmezése szerint a közigazgatási határozatok jogszerűsége csak úgy ítéltető meg, ha a bíróság azt a meghozatala időpontjában hatályos jogszabályokkal veti össze, illetve az eljárás megindításakor, az eljárás alapjául szolgáló tényálláshoz viszonyítottan ítéli meg. Az idő múlása, a jogszabályok módosulása és a körülmények változása általában nem tehet egy határozatot jogszerűvé vagy jogsértővé (Mfv.III.10.653/2013/3., Mfv.III.10.223/2014/5.).
- [14] A Kúria megállapította, hogy a munkaügyi bíróság tévesen rögzítette ítéletének indokolásában az irányadó tényállást. Az alperes a rendelkezésére álló, a Szent Benedek Gimnázium Szakképző Iskola és Kollégium Balatonfüredi Széchényi Ferenc tagintézményének igazolása alapján.(mely szerint a felperes a tanulmányait várhatóan 2015. június 30-án fejezi be) hozta meg határozatait. A felperes maga is elismerte, hogy a továbbtanulását igazoló okirat a társadalombiztosítási határozatok meghozatala időpontjában nem állt a rendelkezésére. A társadalombiztosítási szervek határozataikban tájékoztatták a felperest arról, hogy „amennyiben az árvaellátásra jogosító tanuló/hallgatói jogviszonyát az oktatási intézménybe történő beiratkozását követően igazolja, úgy az ONYF Nyugdíjfolyósító Igazgatósága az árvaellátás megállapítása iránt intézkedni fog”.
- [15] A Nfo. 39. § (3) bekezdése értelmében a hallgatói jogviszony a beiratkozással jön létre, a határozatok meghozatala időpontjában a 2015/2016. tanévre még nem lehetett a felsőfokú oktatási intézménybe beiratkozni, ezért alperes nem sértette meg a Tny 55. § (4) bekezdésében rögzített kötelezettségét azzal, hogy - idő előtt - nem kereste meg a felsőoktatási információs rendszer működtetőjét.
- [16] A Tny. 55. § (1) bekezdése szerint, ha a gyermek oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig jár.
- A Tny. 55. § -a értelmében az iskolai tanulmányok folytatása címén a beiratkozás napjától a tanulmányok befejezése hónapjának végéig (de legfeljebb a 25. életévé betöltéséig) azt a gyermeket illeti meg az árva ellátás, aki alapfokú, középfokú, vagy felsőfokú intézmény nappali tagozatán, vagy (egészségügyi okok miatt) magántanulóként, vagy az 1993. évi LXXIX. törvény 78. §-a szerinti felnőtt oktatás keretében folytatja tanulmányait. Ha az árva esti vagy levelező tagozaton tanul, e jogviszonya fennállásának időtartamára árvaellátásra nem jogosult.

- [17] A rendelkezésre állt adatok szerint a Kúria megállapította meg, hogy az alperes a tényeknek és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő határozatot hozott, amikor a felperes árvaellátását megszüntette.
- [18] Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /4/ bekezdése alkalmazásával hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét, mint megalapozatlant, elutasította (Pp. 339. § /1/ bekezdés).
- [19] A felperes a felsőfokú oktatási intézmény által kiállított igazolás benyújtásával kérheti alperestől az árvaellátás ismételt megállapítását.

A döntés elvi tartalma

- [20] Amennyiben a felsőfokú oktatási intézményben való továbbtanulást igazoló okirat nem áll a társadalombiztosítási szervek rendelkezésére határozataik meghozatala időpontjában, úgy nem lehet a társadalombiztosítási határozatokat jogszabálysértőnek tekinteni és a tényállás feltáratlansága okán azokat hatályon kívül helyezni és a társadalombiztosítási szerveket új eljárásra kötelezni.

Záró rész

- [21] Az alperes az elsőfokú bírósági - és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megtérítését nem kérte, ezért e körben a Kúria mellőzte a határozathozatalt (Pp. 78. § (2) bekezdés).
- [22] Az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket - a per tárgyi illeték- és költségmentessége folytán - a magyar állam viseli (Tny. 81. §).
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

Budapest, 2016. június 27.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő